

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 18.03.26

FREDRIKSTAD LOSSTASJON - HVALER

Tilstede: 18 medlemmer + 1 reflektant

Vinner av vinlotteriet: Kari Blekeli

Rundt 300 loser i Kystverkets lostjeneste sørger for sikker seilas langs hele norskekysten, 24 timer i døgnet - hele året. Til å gi oss et innblikk i hvilke oppgaver en los har, tok vi (etter tips fra Hvaler RK) kontakt med **Tor-Anders Puck** og **Hermund Nilsen** - begge statsloser i kystverket med stolthet til sitt yrke.

Norge er delt inn i 7 losoldermannskap, hvorav Oslofjorden losoldermannskap er en. Innenfor Oslofjorden er det 4 losstasjoner - Fredrikstad, Hvasser, Oslo og Drammen, som årlig gjennomfører over 2.000 losinger.

Historien om lostjenesten går langt tilbake i tid, men først i 1720 starter en statlig forordning og ble en kongelig privilegert tjeneste. Utover 1800-tallet ble losene mer profesjonalisert med fast organisering, krav til erfaring/kunnskap, samt etablering av losstasjoner. Frem mot 2. verdenskrig ble fyr og lykter mer utbredt. Etter krigen ble lostjenesten en nasjonal sikkerhetstjeneste som forvaltes av Kystverket.

Losaspiranter i den spede begynnelse startet allerede i 12-16 års-alderen og sågar gikk oppgaven som los som odelsrett. Opplæring da var i all hovedsak praktisk seilas og muntlig overføring av kunnskapen.

I dag må en losaspirant ha 3 - 5 års utdanning på losstasjon. Der inngår «Loslekse» (losens bibel), som forteller om farvannsbeskaffenhet, hvor man kan seiler, farer som grunder, skjær og holmer - her er det ingen rom for feil!

En del av treningen foregår i simulator med radar og VR-briller. Eksamen er både teoretisk og praktisk.

Det ble sagt at ingen båter er like å manøvrere, i og med type, utstyr og konstruksjon. Her måtte alt bygges på erfaring.

Til sist gikk de igjennom hverdagslige utfordringer i våre lokale farvann. Spesielt ble innseilingen til Halden og Nexans kaianlegg, viet mye oppmerksomhet.

De største fartøyene var soyabåtene til Denofa som full lastet hadde en dypgang på 10 meter, dvs ikke store klareringen under båten....så litt mudring hadde vært ønskelig, men det tema ble ikke gått i detalj på.

Det ble avslutningsvis snakket litt om hva fremtiden ville bringe av utfordringer, uten at det ble gått helt i dybden på det. Bilde her viser et moderne «seilskip», dvs med mulighet for seilføring - og opptil 30% besparelse av drivstoff.

Referat: Terje Mathisen